

ALES

Setmanari d'Esquerra

SUMARI

Editorial — La República i l'Escola — Fets, no insidies — Camí segur — Comentaris i orientacions electorals — Circumscripció electoral — Ets jove, treballador! — Dones — Laïcisme — Pancarta Noticiari — Humor — Poètiques.

10 cèntims

Any I

11 de Novembre 1933

Núm. 4

Editorial

Sallent es conegut arreu com a vila industriosa per excel·lència.

L'Art Fabril es el que ocupa lloc preminent. Els obrers d'abdós sexes que hi treballen malgrat pertanyin a la que representa «principal font de riquesa», per ells no es més que — podríem dirne — un penal.

La República però, ha fet entrar-hi un xic de llum, d'aquesta llum redemptora que tant necessita l'obrer i per la qual tant ha lluitat. Avans del 14 d'Abril aquests soferts obrers treballaven 6 hores més que cap altra ram ultra guanyar la meitat.

Al venir la República va lograr-se tot seguit poder treballar les 8 hores diàries com els demés, amb això va donar-se el primer pas per sortir-se del relaxament en que havien restat en relació amb els altres obrers. A l'arribar a l'estiu li van ésser donades les vacances. A la dona ultra aquestes millores se li va tenir una especial atenció. El Segur de Maternitat n'es una prova.

Eus ací l'obra que les esquerres han donat a l'Art Fabril: Vuit hores Vacances i el Segur de la Maternitat. Actualment hom treballa per tal d'instaurar el Retir Obrer, el qual vindria a resoldre en grau superlatiu l'atur forçós.

Havem deixat encare d'enumerar una altra millora, la més important en conjunt de totes. Es el jornal minim, necessari, imprescindible a tot obrer de país lliure i civilitzat. Avui dia l'art textil necessita poder obtenir-lo i per xó ens té i tindrà al seu costat sempre i a tothora. Nosaltres els homes d'esquerra d'aquesta vila treballem i treballarem per assolir dites millores, estem i serem al costat de les organitzacions obreres que legalment treballin per tal fi.

El dia 19 obtenint altra volta la confiança del poble continuarem l'obra empresa.

Els obrers de les fàbriques tenen els drets, com els altres també el tenen, de gaudir de les millores que els siguin necessàries per tal poder viure humanament.

Esquerra republicana de Catalunya barrerà el pas a aquesta allau de reaccionaris que pretenen fer de la immoralitat llei i qual finalitat no es altra que el mantenir llur privilegi.

La República i l'escola

República: Regim d'igualtat, basat en la democràcia que vol dir que el Poble que es el nombre més crescut, es el que es dicta i senyala el camí que vol seguir; al revés del regim monarquic, que significa el predominí dels pocs damunt els més.

L'escola; Enclusa on s'hi forja el tresor de l'infantesa, dels ciutadans que seran lliures, per que la República farà que aquests brots tendres quan siguin homes, siguin dignes d'esser-ne fent-los

nets de pensament, de cor gran i que llurs consciències es revoltin contra les injustícies i les opressions.

Ben al contrari per cert, de l'escola monàrquica-clerical, que els volia i vol encare fer sombres d'home — el cos si d'home, més el pensar no — i que en el tendre cervell de l'infant sols hi llençaven la seva mala baba, dient-li que sempre deu haver-hi un amo i un esclau. Un ric i un pobre, el que tot ho té i el que res no té. Per tant, no podem queixar-nos del nostre destí, arribant a dir-li que anirà a l'infern si mai es revoltava.

ANDREU CLARET

Fets, no insídies

Avui, en aquesta hora decisiva pels destins de nostre poble, hom veu com hi ha partits i partidets que per tal de fer anar l'aigua al seu molí, no es paren pas en la manera que deurien portar-se enfront els demès i al poble en general. Fa fàstic llegir segons quina premsa, que amb un dervergonyiment eixorc, ataca a llurs contraris i principalment a l'Esquerra taxant-la de feixista. Per portar a cap els seus atacs, empren un lexic verinós, impúdic, renyit amb la moral i l'ètica. En lloc d'oferir un programa al poble, s'entreenen a cercar jocs de paraules més o menys dramàtiques per desprestigiar a l'Esquerra i als seus homes, atacant-los sense decorum ni respecte; sàdicament. A però els seus atacs histèrics, ells mateixos s'els contradueen, puix en una mateixa pàgina veiem com s'entreenen a dir-nos que em fet molt de mal a Catalunya i un poc més avall hom hi veu una foto representant a altes personalitats i amb aquest títol:

Avui han estat traspassats a la Generalitat els serveis de Justícia. L'acte ha estat solemne.

¡Ho sarcasme. L'Esquerra ha fet mal a Catalunya per que li ha portat Estatut i a mesura va logrant es traspassin els diversos serveis.

Eus ací amic com ells mateixos s'esclafen en la realitat.

Nosaltres, per la nostra banda, a tots els atacs que puguin dirigir-nos uns i altres, responem sempre amb arguments d'una contundència incontestable. A les embestides selvàtiques que puguin fer-nos nostres enemics, que en son també del Poble, podem oposar-hi totes les lleis i millores que hem fet en pro del Poble, del poble obrer, carn de nostra carn, ànima de nostra ànima.

Diguin el que vulguin els partits i partides contraris. No podran pas enfosquir la realitat dels fets. Al Parlament de la República, l'Esquerra ha defensat amb braó les llibertats de Catalunya i amb elles les dels obrers.

En la Generalitat, ha tet una obra eficient, constructiva i humana, destacant-se la concelleria de Sanitat, la qual en vuit mesos que fa que té els serveis traspassats — obra de l'Esquerra — ha fet una tasca notabilissima. Ha privat la venda de mercaderies dolentes, cosa que les dretes no haurien pas fet car haurien de perjudicar-se ells mateixos. Ha millorat també la situació a molts malalts tuberculosos. A fet una campanya contra la hidrofobia l'exit de la qual es indiscutible.

També ha enlairat a una munió de ciutadans del demà, trencant la rutina la qual vedaba als infants que la disort els havia portat a la casa de Maternitat, obrint-los les portes de les escoles que fins ara els havien estat barrades; podent pujar en mig dels demès, dels altres nois que, encar que pobres, gaudeixen de la protecció dels pares. També seran en mig dels rics i així tots, en una mateixa escola, els seus cors s'aixamplaran fent que l'amor i el respecte els agermani prescindint de la condició material de cadescún.

Podriem enumerar altres millores i actuacions. Esperarem mes endavant, quan els Serveis estiguin traspassats; podrem fer-ho més extensament.

Davant la evidència dels fets, hauran de rendir-se al seu dia, tota l'allau de contraris que avui calumniem sense to ni so a l'obra esquerrana que s'ha portat a cap en aquest curt termini de República.

Mentrestant diem: Catalans, avant sempre.

JOAN GONFAUS

Camí segur

Per la dreta es impossible si no voleu encallar, entre els clots i les roderes s'han posat les carreteres que n'os poden transitar. Revirem un xic el carro, no'l fiquem a dintre els clots; ja que la ruta es estreta ans de caure a la cuneta mirem de salvar-nos tots.

Bà, virem cap a la esquerra, no tenim altra remei, que entre els forats i els obstacles s'han fet menys qu'intransitables les carreteres de rei.

Aixó sí, per l'altre ruta, s'ha de fer recte el camí, del trànsit, no esbullà el marro ni adormir-se a dintre el carro sino hi trobaran que di.

El carreté s'enfutisma perque no pot fer el que vol, i als dos camins fent la guerra, es tira a l'extrem-esquerra i deixa anar el carro sol. Com no hi ha arreglada via prompte nota el seu fracàs, corra el carro amb gran empenta i amb tota la impedimenta s'enbarranca en un ribàs.

Renegant s'esgargamella per fer tirar als animals, i per evitar un desastre es deixa tot el valastre en mig de clots i baçals. Fins que a la fi es desenganya, de poder-hi seguir més, doncs si no hi fan carretera de moment no hi ha manera de donar hi ni un pas més.

Cap-ficat mira altre volta, el bon camí que ha deixat, i no fien en cap guia, reempren altre cop la via, amb dalé i esperançat. Segur, que anant per la esquerra lliurement podrà avançar, sense aventurar-se massa, ja que, en la época que es passa es l'únic camí que hi ha.

ANTONI CLARET

DISTRICTE PRIMER

Tenint enfront dues convocatòries d'eleccions b0 serà que parlem d'aquest afer.

Pel que respecta a les eleccions municipals caldrà atendre's en un tot a la nova llei sancionada pel Parlament Català.

El règim electoral suara establert, si bé presenta algunes llacunes, com és, entre altres, l'article 28 que no diu el nombre d'Alcaldes substituïts que hi ha d'haber en els municipis de 3 a 10.000 habitants, com en el cas de Sallent, ço que haurà d'esser motiu de consultes en tant no hi hagin normes dictades, representa un avens formidable sobre la llei de 1907.

Una de les novetats mes remarcables es la de distribució de llocs a les poblacions de mes de 10.000 habitants,

Es defensava a la cambra el sistema proporcionalista i el majoritari i com que ambdós sistemes presentaven característiques que no eren perfectament acceptables s'inventà aquest sistema electoral vertaderament enginyós i equitatiu d'adjudicar el 65 per cent dels llocs a la llista que obtingui major nombre de sufragis, el 65 per cent dels llocs que restin a la llista que segueixi en vots i així successivament, mentre que dites llistes obtinguin, almenys, el 5 per cent dels vots a Barcelona i el 10 per cent a les altres poblacions.

Una altra novetat important es la votació de llistes en lloc de noms i un districte o col·legi únic. La pràctica demostrarà les moltes aventatges que reportarà el nou sistema.

També s'estableix la Comissió de Govern voluntària els pobles de 5 a 1000 habitants i obligatòria d'aquesta xifra en amunt.

Es dir el Parlament Català, ha fet una obra que representa, segons el criteri d'eminents comentaristes, una vertadera evolució progressiva.

A Sallent amb motiu de la creació de set seccions, o sigui quatre mes que avans, caldrà tenir molt de compte en sapiguer a quina secció pertany cada votant.

Per millor orientació detallem districtes i col·legis.

SECCIO PRIMERA
Carrer de l'Estació,
núm. 4 baixos
(Garatxe Bosch)

SECCIO SEGONA
Cos, 49 baixos
(Fàbrica de Gasoses)

SECCIO TERCERA
Sant Bernat núm. 1
(baixos)

SECCIO QUARTA
Carrer del Pont, 2
baixos (Fbca. Torres)

Comprén els carrers de l'Accequia, Concepció Arenal, Avinguda 14 d'abril, Pont i Estació.

Comprén els carrers de Sant Esteve, Cos (números impars des de el 17), Salmerón, Travesia de Sant Esteve, Pi i Margall (números impars) i Torres Amat núm. 36.

Comprén el carrer de Pi i Margall (números parells). Cos (números senassos fins el 15), Cendra, Torres Amat fins el número 35, Molí, Plaça de la Pau números 1, 2 i 3, Carrer de l'Església parells, Clos parells i Sant Bernat parells i senassos fins el 21.

Comprén Cabrianes, Cornet, Serrahima, Serrassans, Sant Pons i Sallés de la Serra.

DISTRICTE SEGON

SECCIO PRIMERA
Carrer d'Angel Guimerà, núm. 3
(Cooperativa Germanor)

SECCIO SEGONA
Escola de Parvuls
(Façana leteral del Grup Escolar)

SECCIO TERCERA
Vestibul del Grup Escolar

Comprén els carrers del Olm, Claret, Unió, Josep Subirana, Plaça de Joan Vilaseca, Carrer de Pau Iglesias, Angel Guimerà fins el núm. 29, Cos parells des de el núm 78, Doctor Robert, des de el núm. 62 i Blasco Ibañez.

Comprén els carrers de Josep Nakens des de el núm. 10; Galàn i Garcia Hernández, fins el núm. 19; Doctor Robert, del núm. 40 al 60; Angel Guimerà, des de el núm. 31; Cos, parells fins el núm. 76; Plaça de la Pau, núms. 5, 6, 7 i 8; Travessia del Teatre, Avinyó i Bisbe Valls (parells).

Comprén els carrers de Nakens, fins el núm. 8; de Galan i Hernández, des de el núm. 21; Dr. Robert, fins el núm. 38; Plaça del P. Claret; Carrer de l'Església, (sanassos); Bisbe Valls, (sanassos); Portalet Sant Bernat, sanassos des de el núm. 23 i Palau.

Ets jove, treballador!!

Ets jove. Gaudeixes de salut. Tens treball. Sents garantits els teus drets d'assalariat. Guanyes la vida per tu i pels teus. Treballes vuit hores. Gaudeixes d'unes vacances anyals retribuïdes.

¿No se t'ha acudit mai que un dia podries abandonar el teu treball manual diari, per esdevenir un home de carrera, un director, un tècnic?

¿No has somniat alguna vegada que et senties fort i intel·ligent per a superar la teva vida, i devenir un home de cultura, per convertir-te de dirigit en director, d'obrer en enginyer, de braç en cervell?

¿No has sentit per ventura, la il·lusió que els teus fills arribessin en la vida, allà on no has pogut arribar ¿tu per que t'han mancat diners, possibilitats i temps?

Obrer: ¡Tu pots anar a la Universitat i a les Escoles tècniques Superiors!

Tens les portes obertes.

Les dretes te les tencàren i la República acaba d'obrir-les de bat a bat.

Ets jove, treballador!

Al teu davant tens totes les possibilitats que necessites per a fer-te un home.

Depèn de tu. Depèn de la teva voluntat.

La democràcia republicana et dona els mitjants. Ja no és solament la fortuna la que pot obrir als homes el camí de la vida. Es també la capacitat!

Ets jove, treballador!

Dones

ARTICLE 43 DE LA CONSTITUCIO

«Los padres tienen para con los hijos habidos fuera del matrimonio los mismos deberes que respecto de los nacidos en el».

La dona deu aquest article constitucional humaníssim a les esquerres republicanes i socialistes.

Les dretes votàren en contra. Ho consideraven immoral. Elles consideren moral en canvi, que una dona porti els seus fills, si no són «llegítims», a l'hospital. Allà, sí. ¡Seran els sense nom i els sense pare!

El «senyoret» havia quedat descansat. Però ara el lliga un article de la Constitució de la República. Un article que *Exclusivament* el votaren les esquerres i socialistes.

Recordeu-ho dones.

Laïcisme

Laïcisme no vol dir negació.

Laïcisme és respecte als drets dels infants, que en el format es preparen lliurement per a l'elecció entre aquells ideals polítics o religiosos que presidiran els actes de la seva vida adulta.

Però l'escola laica, en la que el mestre no obusa de la seva autoritat sobre els seus deixebles per a imposar-los la seva manera de pensar o la del sector dominat. es combatuda per aquells que no la coneixen i pels que no volen conèixer-la, els primers arrossegats per l'ignorància fan el nombre de que es serveixen els segons per a presentar les coses de la manera que més conve als seus egoïsmes i convencionalismes, resguardant-se en diferents baluards dels que creuen es el més fort la manejada opinió de que sense religió no hi ha moral possible, com si en realitat estessin autoritzats per a fer aquesta afirmació; que no hi ha hagut fins ara l'escola confessional? mostreu-nos doncs els seus excel·lents fruits; no saltres en veritat no els voldriem pas per a la nostra escola laica.

A. G.

PANCARTA

Xifres i soldats

La República ha deixat reduït l'imponent generalat de la monarquia, a 86 generals.

La República ha suprimit 5.366 caps i 25,138 soldats, dels quals corresponen a Africa 22.686 soldats.

En els pressupostos de l'Exèrcit, la República ha estalviat

23.246.587 pessetes a Espanya

82.747.417 a Africa

Es a dir:

La democràcia republicana ha suprimit despeses de l'Exèrcit per valor de

105.994.001 pessetes!

Si les dretes arribessin a apoderar-se del Govern de la República, una de les seves primeres obres seria la *d'augmentar l'Exèrcit, ampliar els quadros de generals i caps i llançar-se a noves aventures d'Àfrica.*

S P O R T S

C. d'E. Sallent 3

C. d'E. Suria 1

Diumenge passat es jugà aquest partit al camp de la costeta entre els eters rivals, partit de molt entusiasme però pobre de joc, de continuar així poca confiança podríem tenir amb els nostres jugadors principalment la nostra devantera que cada dia juga amb mes irragularitat ens dona com vulgarment es diu una de calç i altre d'arena, diumenge ens devia tocar aquesta última per quan si els mateixos suriencs no haguessin tingut la desgràcia de marcar-se un gol no sabem com hauria acabat, cal que per sortir airosos en aquest torneig i poder-nos classificar es possi tota la voluntat possible sobre tot en el pròxim partit de Linyola puix que de perdre el Suria fora el que tindria probalitats de classificar-se.

La primera part acabà amb el resultat de 2 a 0 marcats per Guixé al rematar una passada de Corunya i el segon Lloret en una arrencada individual, una de les poques coses bones durant aquella tarda. A la segona part es marcà un gol per banda lograts per Gamisans d'un magnífic xut i pel defensa surienc en una jugada desgraciada a la seva mateixa porta.

Arbrit regular i públic correcte.

M.

Noticiari

Per la Corporació Municipal ha estat aprovat el Projecte i Pressupost per la construcció de una escola mixta a Cornet i un altra a Cabrianes. Tot just arribi aprovat de Madrid es començaran els taevalls.

Diumenge passat estigué en aquesta vila el Comité Regional Pro-Infància per tal de constituir el Comité local el qual ha quedat compost:

PRESIDENT, Rafael Bonals (Batlle) — SECRETARI, Josep Mas — TRESORER, Alexandre Alabart (mestre Director de les Escoles Nacionals), — VOCALS, Srs. Presidents de l'Ateneu Català, Orfeó, Catalunya Nova i Centre Republicà, Directora de les Escoles Nacionals i Metge titular.

En període no llunyà serà votat un pressupost per l'aranjament del troç de carretera comprés de l'un extrem a l'altra de la vila.

L'Escola de Cultura Física establerta fa poc obté un éxit falaguer. Ens en felicitem.

CINEMA COMTAL

Dissabte i diumenge en dit saló podran veurehi l'entretiment

NOTICIARI PARAUMONT
NO QUIERO SABFR QUIEN ERES
DELINQUENTE i COMICA

CINEMA ATENEU CATALA

Dies 4 nit, 5 tarda i nit, grans sessions de cinema sonor projectant-seles pel'licules:

PRIMAVERA EN OTOÑO (en espanyol) UN GRAN REPORTAGE i DIBUIX SONOR

Política i Humor

La Lliga ha començat les seves tasques electorals

Tenen la seva barricada en l'estatge de «Catalunya Nova» dita independenta però que s'ha aguantat dependent de la Lliga.

Per començar la seva actuació ha llençat al public uns paperets en que entre altres consideracions hi avantposen aquets mots: «Per defensar nostre patrimoni».

Felip! tanca l'aigua que veig d'on vesen.

Acció Catalana s'ha tornat a reunir d'amagatotis. L'endemà, un dels assistents a la reunió escrivia en un periodice de la caverna en un to d'oferiment.

Ja et dic jo. Son «tremendus» Acció feu el joc de la Lliga.

El «Partido Radical» ara no va amb la Lliga.

Té! Ara que s'havia fet malveure.

NAN

A qui sigui cofrere

Per que vaig escriure uns versos
que no tenen gaire suc,
al cap de poca estona
se sentia bramar un ruc.
I es que el pobre no es fixava
així que deixá anar el bram,
que sense donar-sen compte
es posava en el reclam.
La cosa no m'enfutisme
puix que en res jo poso fel
i penso que de brams d'ase
no n'arriba cap al cel.

A. C.

Heu mirat si sou al cens ?

Sabeu a quin col'legi heu
d'anar a votar?

Aneu a enterar-vos-en als
als llocs següents:

Plaça J. Vilasseca, 3, tenda, cal Lari
J. Alberch, Cos, 79, Cal Catllera
Anton Garrigosa, Cos 18, cal Gil.
Al Centre Republicà, als vespres.

POETIQUES

Abandonada

Em va dir que m'estimava
m'ho va dir emocionat
paraules que jo escoltava
pensant que eren veritat.
Em donà un bes amb tendresa
que li vaig tornar rient
no m'hauria pas ofesa
si m'en hagués donat cent.
Durant un any m'ha estimat
o fingit que m'estimava...
Potser sempre m'ha enganyat
i jo no m'en adonava.

Moments que recordo amb pena
i també amb enyorament
puix en tinc l'ànima plena
i plé també el pensament.
Solsament podria odiar
mès l'estimava jo maça
i mai més podré estimar
per que el meu cor ja s'em glaça.
Per mi sols hi ha tristeses,
ja n'he perdut l'il·lusió
mes galtes no son enceses
i al cor ja no tinc passió.

MARCELA

Pensament

Amb la vista fita al cel
sobre el vaixell que fa via,
i amb palesa melangia
assegut hi ha un jovincel.
Potser pensa amb l'estimada
que allà al poble, per ell viu
a l'escalf del dolç caliu
de la darrera abraçada.

Prop lo balcó mig tancat
una noia està plorosa
que amb gest i veu tremolosa
dona l'adeu a l'aimant.
Terres enllà va fent via
no sap pas si en tornarà,
tampoc sap si hi trovarà
altres cants que'ls de l'aimia.

!Oh divina Providència
si l'amor fos un pecat,
jo et diria, Humanitat:
viuràs sempre en penitència.

TARZAN

Magatzem de Carbons per a cuina i calefacció
Fustes de serradora

LLUIS NANOT

Vendes a l'engrós i al detall.
Màxima rapidesa i economia en els serveis.

*Carbons d'Alsina, Cok, Pedra i
Antrazita; Llenya d'Alsina, Pi,
Roura i Torrats. Serradures.*

BISBE VALL, 1 - SALLENT

FABRICA DE LLEIXIU

Josep Aresté

Salmeron, 25

Lelixiu "NET" dipòsit de Sulfumant. Blau per a roba "HOLANDÈS"

El trobareu als bons establiments.

Des de Cabrianas a Cornet
Sant Pons, Sala i Fussimanya,
les dones amb molta manya
demanen totes lleixiu "NET"